

GÜNÜN EN GEÇ
SAATİNDE EN
SON HAVADİS-
LERİLE ÇIKAR
HALKGAZETESİ

Sahibi ve Umum Neşriyat
Müdü: **HASAN RASIM US**
Basıldığı yer: **VAKIT MATBAASI**
Ankara Caddesi VAKIT Yurdu

22

MAYIS 1940
ÇARŞAMBA

Numara: 259 Sene: 2
Tel. 23872 - Posta kutusu 214

İngiliz
İstihbarat
nazirinin
beyanati

Fransadaki
müttefik ordular

Adet itibarile
Alman ordusunun
üstündedir

Londra, 22 (A.A.) — İstihbarat
nazırı Duf Kuper radyoda şu be-
yanatı yaptı:
"Geçen haftaki musahabemde
size fena haberlere intizar etmeni-
zi söylemiştim. Aynı zamanda bu
haberleri kıtaatımız Alman hü-
cumlarına gösterdikleri derecede
cesaret ve metanetle karşılaştırmı-
ştım. Haberler nazik ve
iddia etmek faydasızdır. Fakat, te-
lâşa düşmek için ciddi bir sebep
yoktur.
Alman ordusunun küçük grup-
ları, yeni bir harp tabiyesi kullan-
mak suretile uzun mesafeye kadar
nüfuz muvaffak olmuşlardır. Fa-
kat, tekrar ediyorum, bunlar kü-
çük gruplardır. Elde ettikleri mu-
vaffakiyetler bu grupları müthiş
bir tehlikeye maruz bulundurmak-
tadır. Onlardan çok daha büyük
(Devamı 2 nci sayfada)

Alman tebliğine göre:

Almanlar sahilde gediği genişletti !

Harita: Şimali Fransada harbin cereyan ettiği saha. Resimler: Al-
man bombaları altında bir Belçika şehri. Fransaya sığınmak için yol-
lara düşen Belçikalılar. Alman tayyareleri tarafından şiddetle bom-
balanıyor. Buradaki fotoğrafta, ölüm tehlikesi karşısında kendilerini
rasgele bir çukura atan ana kıızı görüyoruz.

**Kanada, müttefik-
lere takviye kıta-
ları gönderecek**
İngiliz kıtalarile

**Almanlar arasında
şiddetli muharebeler**

Londra, 22 (A.A. Saat, 16) —
Röyter ajansının Fransadaki mu-
habiri bildiriyor:
Belçikada ve Fransada takriben
25.000 kilometre murabbar üzerin-
de ayrı ayrı cereyan eden birçok
şiddetli muharebeler hakkında pek
az şey öğrenmek mümkündür. Bu
muntakalardan bazıları hudut ci-
varında, bazıları ise uzaktadır.
İngilizlerin müdafaa ettiği böl-
gede, İngiliz kıtaları bir şehri terk
mecburiyetinde kalmışlarsa da bu
şehrin sokaklarında muharebeler
yapılmış ve her karşı toprak mu-
harebeden sonra bırakılmıştır.
Bu 25.000 kilometre üzerinde
(Devamı 2 nci sayfada)

Romanya
Bir çok efradı si-
lâh altına çağırdı

Bükreş, 22 (A.A.) — Muhtelif sınıflara men-
sup birçok efrat silâh altına çağırılmıştır. İyi
malumat almakta olan mahafilde bu suretle vâki
olan davet neticesinde Romanyanın müsellâh
kuvvetleri miktarının 250 bin kişi ortacağı be-
yan olunmaktadır. Bu tedbirin ihtiyatı mahiyet-
te olduğu, çünkü son zamanlarda komşu memle-
ketlerin bu kabil tedbirler ittihaz etmiş oldukla-
rı ilâve olunmaktadır.

Bükreş, 22 (A.A.) — İtalya, Almanya, Fran-
sa, İngiltere ve Romanya murahhaslarının işti-
rakile Kalas'da toplanmış olan Avrupa Tuna
komisyonu, Karadenizden Tunaya veya bilmu-
kabele Tunadan Karadenize girilir ve çıkılırken
yapılması muhtemel kundakçılık hareketlerine
karşı seyrisefainin emniyetini muhafaza mak-
sadile ittihaz edilmiş olan hususî tedbirlerin Tu-
na nehrinin "bahri Tuna" denilen kısmına teş-
mil edilmesi hususunda Romanya hükûmetine
müsaade verilmesi için Romen murahhası tara-
fından ileri sürülen teklifi kabul etmiştir.

Ruzvelt
Amerika donan-
ması başkuman-
danile görüştü

Vaşington, 22 (A.A.) —
Ruzvelt filo başku-
mandanı ile bazı müte-
hassısları sarayına da-
vet ederek Amerikanın
deniz programı hakkın-
da görüşmüştür.

Polonya
ordusu
Müttefiklerle bera-
ber Almanyaya
karşı harbediyor

Kont Çivano
Arnavutlukta
İtalyan-Alman ittifakının
yıldönümünü münasebetile
İtalya kralı, mareşal
Göring'e nişan verdi

(Yazısı 2 nci sayfada)

(Yazısı 2 nci sayfada)

Hava cankurtaran şamandırası:

Paraşüt

Paraşüt açıldığı zaman insan kendisini birân için kuştüyü bir yatağa hissediyor; birçok tayaracı bu "an", in tiryakisidir

Yazan: Charles Grey

Çeviren Ha - Ke

İngilizler, paraşüte "hava can kurtaran şamandırası" derler.

1914 - 1918 harbinde, İngiliz tayaralarında paraşüt kullanılmamıştı. Paraşüt yalnız tarassut balonlarında kullanılıyordu. O zaman paraşütler, madeni mahfaza içinde olarak balon sepetinin kenarında bulundurulurdu. Balon tuşu düşme düğmesine basılınca, adam bu düşme süratli, mahfaza içinde bulunan paraşütü silkerdi ve paraşüt açılarak balonun içindeki adamın canını kurtarırdı.

Paraşüt, yeni bir fikrin mahsulü değildir. Leonard de Vinci, on beş ve on altıncı asırlarda paraşütü resmetmişti.

Eski devirlerde, ellerinde büyük semsiyelerle suf zevkleri için, yüksek duvarlardan atılanlar bulunurdu.

Montgolfier (Mongolfye) bira derler sıcak hava balonunu icat ettikleri zaman, paraşütü kullanmışlardı.

Bugünkü paraşüt modern, eski paraşütlerle benzemeyen bir alettir; iplerine varmaya kadar ince ipekten yapılmıştır; paraşütün sağ lam ve hafif olması için her şey düşünülmüştür. Sağlam olması, onu kullanacak olan için elzemdir; hafif olmazsa, tayaracı lüzumsuz ağırlık teşkil eder.

İngiliz hava ordusu tarafından kullanılan ilk paraşüt bir Amerikalı tarafından icat olundu.

Bugün, tayaracı bina her erin paraşütü vardır; bazı paraşütler tayaralarda költük teşkil ederler. Bombardıman tayaralarında kullanılan paraşütler "göğüs" tipinden olanlardır.

Paraşüte lüzum olmadığı zaman, kamaranın içinde hususî bir çengelle asılır, kullanılmak için iki el hareketiyle tekrar vücuda takılır. Fakat bunlar, sabit paraşütler gibi, yani tayaracının üzerinden çıkartılmıyan kadar pratik değildir; zira mitrilyöz kullanan biri, kendi tayaracısına isabet vakti oluncaya paraşütünü almak için bir

insan boyu mesafeye uzanmak mecburiyetindedir. Saniyen çengelleri üzerine yanlış takabilir. Tayyare den paraşütü atlamak zannolunduğu kadar kolay değildir. Paraşütü taburların nasıl atladıklarını göstermek için yapılan gösteriler kolaydır, fakat alevler içinde düşen bir tayaracının atlamak basit zannedilmesin.

Paraşüt tayaracının atlatırken rüzgârın şiddetinden tayaracının kuyruğuna çarpıp yarananları vardır. Paraşüt üç saniye içinde açılır; paraşüt açıldığı zaman insan kendisini bir an için kuştüyü bir yatağa yatmış hissediyor. Birçok tayaracılar bu "an" in tiryakisidir.

İnsanın sukut süratli saatte 120 mildir. Paraşütçü, istediği istikamette gidebilmek için kolları ile paraşütün iplerini sağa veya sola doğru çeker; ipler çekilince paraşüt ufalır, ve düşme süratli artar.

Amudî bir düşme sert olur, fakat rüzgâr toprak sahından estiği için paraşütün toprakla olan müsademesi o kadar sert olmaz.

Paraşütçü bazan denize düşer, hava durgun olur ve etrafta tahliye bulunmazsa ölüm muhakkaktır. İsveçte tecrübe mahiyetinde yapılan paraşüt atlamalarında, paraşütçünün biri denizin üstüne düştü. Hava poyrazlıydı ve rüzgâr paraşütü sahile doğru sürüklemeye başladı. Paraşütçünün imdadına koşmuş olan deniz motoru suyun üzerinde sürüklenen paraşütçüye yetişemiyordu. Paraşüt sahile kadar sürüklenmiş ve adama hiç bir şey olmadı.

Paraşüt imalî başlı başma bir sanattır.

Fena katlanmış bir paraşüt, kur tulus ümidini ona bağlayan kazazede için tehlikelidir. İyi katlanmış olanlar dahi, tehlikelidir. Zira bugün karadan ilerleyemeyen mütevellit paraşüte müracaat ediyorlar. Bilmem, artık paraşütlere "hava cankurtaran şamandırası" demek caiz mi?

İngiliz istihbarat nazirinin beyanâtı

Fransadaki müttefik ordular Adet itibarile Alman ordusunun üstündedir

(Baştarafı 1 inci sayfa)
İngiliz ve Fransız orduları asıl muharebe meydanını ıssal ediyorlar ve bozulmamışlardır.

Muharebe durduğu zaman bu muharebe ne olup bittiğini anlamak zor bir şeydir. Muharebe yapılırken bunu anlamak ise imkânsızdır. Harp iki taraf kuvvetlerinin çarpıştığı geniş bir bölge üzerinde oynanmaktadır. Bu bölge den zaman zaman bazan anlaşılmiyan bazan da mütenakıs haberler geliyor.

Ehemmiyetli bir noktanın kaza nolduğunu, diğer ehemmiyetli bir noktanın kaybedildiğini, diğer bir noktanın ise el değiştirildiğini öğreniyoruz. Bu birçok küçük haberler hayalimizi esas saçma danele rine dayanan geniş faraziyeler kurmağa temayül ettiriyor. Hakkıkatte ise tamamen teayyün etmiş üç vaka mevcuttur:

1 — Düşmanın halihazırdaki hedefi Padö kale - pas de Calais - limanlarına varmaktadır. Buradan harbi İngiltereye nakledebilmek ümidindedir.

2 — Düşmanın sadece yazın motorlu grupları büyük mesafeye i-

lerlemeye ve hedefleri olan Padö kale limanlarına yaklaşmağa muvaffak olmuşlardır.

3 — Müttefiklerin orduları muharebe meydanını ıssal etmekte ve adet itibarile Alman ordularına fevkalâde faik bulunmaktadır. O suretle ki, mukabil taarruz başla dıysı zaman, bu taarruz müthiş bir şey olacaktır.

Muharebelerin değişen talii hiç bir şey değildir. Asıl olan neticedir. Ve geçen hafta da söylediğim gibi bu muharebenin neticesi ne olursa olsun, İngiltere ve Fransanın harp te hezimeti olmayacaktır. Bu, mütemadiyen tekrar edilen ve daima da aynı olarak tezahür eden hikâyedir. Anı ilerleme, hücumun beklenmiyen şiddetli bideyette in tizar edildiğinden çok fazla muvaffakiyetler ve daima 1914 ağustosu ve 1918 martı hadiseleri buna binaen bu sefer de aynı akibetin tekrar edeceğini ümit edelim.

Fakat, hepimizin elimizde olanın en iyisini yapması icap eder. Muharebe kıyılarına kadar yaklaşmıştı ki, hepimizin buna işti rakı lûzumdur. Yani, hepimiz de askeriz ve askerlik vazifemizi yap-

Saat 18,30 a kadar gelen harp haberleri

(Baş tarafı 1 nci sayfa)
herhangi bir cephe teessüs etmiş olduğunu söylemek henüz imkânsızdır.

Oluş biteni bilecek vaziyette olan bir subay, her tarafta İngiliz kıtaatı mevcut olduğunu ve bu kıtaların her tarafta mükemmel bir hamle ile muharebe etmekte olduklarını bildirmiştir. İngiliz askerinin maneviyatı da her zaman ki gibi mükemmeldir.

Bu subay demitir ki:
"— Muharebe halinde bir alayı takviye için giden İngiliz askerlerle dolu bir kamyon gördüm. Bu askerler şarkı söylüyorlar ve gültüyorlardı."

Muhabir, tayaracelerin eksilmiş bir şiddetle mücadeleye ıstırak ettiklerini ilâve etmektedir.

İNGİLİZLERLE ALMANLAR ARASINDA DA MUHAREBE OLUYOR

Paris, 22, (A.A. Saat, 16) — Røytter bildiriyor:

General Veygandın halen muharebe meydanında bulunduğu ve lüzumu olan bütün kararları almakta olduğu bildiriliyor.

Dün akşam Fransız hariciye nezaretinin beyanatta bulunmağa memur mümessili bugünkü vaziyetin istisnai surette ağır olmasına rağmen muharebenin neticesine büyük bir itimatla intizar edilebileceğini bildirmiş ve demitir ki:

"— İngilizlerle Almanlar arasında bir muharebe başlamıştır. Diğer bir muharebe de Cambrai muntakasında devam ediyor ve düşmanın dün yaptığı mütemadi hücumlara rağmen müttefik kıtalar mükemmel surette mukavemet etmiştir. Teşekkül eden cebin en derin noktasına nüfuz etmeğe muvaffak olan Alman müfrezeleri ancak hafif müfrezelerdir. Amyens

Alman Başkumandanının tebliği

Berlin, 22 (A.A.) — Alman umumî karargâhı bildiriyor:
Almanların kanal sahili üzerinde açmış oldukları gedik, dün Sent Pol ve Montröyl-Surmere kadar tevsi edilmiştir.

Ostende, Dünkerk, Calais, Boulogne ve Dieppe limanlarındaki tesisata tayaraceler tarafından muvaffakiyetli bir taarruz daha yapılmıştır.

Flandre'de Escaut yakınında düşman ricat hattını setretmek için anudane bir mukavemet göstermektedir.

Valensiyen yakınında atıl bir vaziyette kalmış olan düşman kıtaatı karşı şiddetli muharebeler yapılmaktadır.

Düşmanın Arras yolu ile Artois'a cenub ve garbe doğru kendisine bir yol açmak için girişmiş olduğu teşebbüsler tardedilmiştir.

Arrasın yakınında Sturkas ve Junkers teşekkülleri İngilizlerin zırlı kuvvetlerinin taarruzunu akamete uğratmağa medar olmuşlardır.

Bu aym 18 inde Zeland'da hitama ermiş olan muharebede miktartları pek dun olan Alman kuvvetleri 1600 Fransızla 13 bin Holandalıyı esir etmişlerdir.

Liyej yakınında kâin Neufshateau'daki modern istihkâmlar düşmüştür. 12 zabitle 500 nefer esir edilmiştir.

Dün tayaracelerimiz düşmanın gerilerini ve birçok hava üslerini bombardıman ve düşmanın birçok tes'atını ve tayaracelerini tahrib etmiştir. Conpiegue ve Creil istasyonlarında yangın çıkmıştır.

Fransa ve Belçika limanlarında bir kruvazörle 11 gemi tahrib edilmiştir. Diğer birçok gemiler de hasara uğramıştır.

Almanlar, Canaldaki bir Fransız limanına karşı yapmış oldukları bir tecavüz esnasında düşmanın bir muavin kruvazörünü batırmışlardır.

Düşman, dün 120 tayaraceler kaybetmiştir. Almanların zayıflığı ise 10 tayaracelerden ibarettir.

Evvelce bildirildiği veçhile Alman tayaraceleri rıvık yakınında bir İngiliz ağır kruvazörle bir harp gemisine isabetli endahlarda bulunmuşlardır.

Diğer iki harp gemisi 3 vapur hasara uğratılmıştır.

Bir muhrip bir nakliye gemisine de isabetli endahlılar yapılmıştır.

Bergen yakınında Norveçlilerin beş ufak harp cüzütamı elde edilerek Alman filosuna ithal edilmiştir.

Narvikteki Almanlar kendilerine çok faik olan kuvvetlere karşı harp etmektedirler.

Almanlar Trondhaym'ın 400 kilometre şimalinde kâin Storforshei'yi ıssal etmişler ve birçok Norveçli ve İngiliz esir almışlardır.

Evvelki gece düşman tayaraceleri Almanyanın garp muntakasına bombalar atmışlarsa da ekserisi kırlara düşmüştür. Hiçbir askeri hedefe isabet vakti olmamıştır. İki düşman tayaracesi, tayaraceler dafî topları tarafından ıssal edilmiştir.

malıyız. Askerin ilk vasfı ve meziyeti ise cesarettir. Bu meziyetin bizden eksik olmadığını söylemekle müttehirim."

Reno nutkunda itimat kelimesinin fevkinde bir güven ifade etmiştir. Reno birleşmiş Alman Cumhuriyeti kuvvetleriyle İngiliz imparatorluğu kuvvetleriyle hiçbir şeyin çözümleneceğini kati bir iman ile bildirmiş, yarın veya öbür gün korkak biri çıkar da kendisine Fransayı kurtarmak için ancak mucize lüzum olduğunu söylese ve hakikaten de böyle olsa bu mucizenin de başarılabileceğini çünkü Fransaya inanı olduğunu ilâve etmiştir.

bir ordu değil, bir kaç bin kişinin ıssalı altındadır.

Cepheinin mütebaki kısımlarında Fransız kıtaları başkumandan tarafından kendilerine tahsis edilen mevzilere yerleşmişlerdir. Düşman Rethelin garbinde ve nefsi Rethelde birkaç hücum yapmıştır. Hiç bir muvaffakiyet kaydetmemiştir. Vosges ve Ren muntakalarında kayde değer hiç bir hâdise olmamıştır.

KANADA TAKVİYE KİTALARI GÖNDERECEK

Londra, (A.A.) — Kanada Baş vekili Makenzi King, İngilterenin talebi üzerine müttefiklere yeni takviye kitaları gönderileceğini bildirmiştir. İlk fırka şimdiden harekete âmade bir haldedir.

Diğer taraftan İngilterenin talebi üzerine Carabes adalarında ve şimali Atlanta bahri ve askeri teşekküller hizmete konulmuştur.

B. Makenzi King sözlerini şu kati beyanatta bitirmiştir:

"— Kanada milleti harbin bideyinde nasıl ise harbin sonunda da öyle bulunacaktır. İngiltere ile Fransanın yanbaşında kuvvetli bir surette müttehid olarak."

BİR JAPON GENERALİNE GÖRE, ZAFER MÜTTEFİKLERİNDİR

Tokyo, 22 (A.A.) — Nişi Şimbun gazetesinin askeri muharriri general Oba yazıyor:

"Her muharebe, müttefiklerin gittikçe artan kuvvetini gösteriyor. Müttefikler son dakikada muvaffak çıkacaklardır."

Muharrir müttefik müdafaalarında geniş gediğin açılabilmesinden mütevellit hayretini gizlemekte, fakat bu zaafa Alman müsademe kıtalarının sebep olduğunu bildirmektedir.

"Almanların Majino hattının şif-

malinde püskürtülmeleri imkânı uzak bir şey değildir."

ALMAN PARAŞÜTLERİNİN ROLÜ

Paris, 22 (A.A.) — Røytter A. jansı bildiriyor:

Buraya gelen haberlere göre yangın ve infilâk tertibatı ile mücehhez paraşütçüler düşman tarafından evvelki gece Som'un şimalinde yapılan büyük taarruzda esas rolü oynamışlardır. Paraşütçüler derhal yolların telâhi noktalarında, garlarda, köprülerde ve

resmî dairelerde ise koyulmuşlardır. Motosikletlerle hafif tankların da ıstırak ettiği bu hücumların âni ve kati bir netice almaktan ziyade müttefiklerin şiddetli mukavemetlerini zaifletmeğe matuf olduğu anlaşılmaktadır.

Resmî Paris mahfilleri bu hücumun alt kat'i bir ketumiyet muhafaza etmekte olmakla beraber Cambrai bölgesinde müteaddit yangınlar vukubulmuştur. Ve Arras ile Amiens'de demiryolları garları yanmaktadır.

Almanlar müttehcileri bombardıman ediyor

Vaşington, 22 (A.A.) — Ruzvelt, Fransız ve Belçika arazisinde müttehcilere karşı yapılan hava hücumları hakkında hüküm ve kararını vermesi için Amerikan efkârnumunıyesine hitap eden beyanatta bulunmuş, şöyle demitir:

"Halihazırda düşman tayaraceleri, Fransanın yolları üzerinde uçmakta katiyen fark gözetmeksizin müttehc kollarını mitrilyöz ateşine tutmaktadır. bugüne kadar görülmemiş telefata sebebiyet vermektedir."

Ruzvelt, Amerikanın bu suretle yapılan harbin manasını anlıyacağı mütealeasmda bulunduğunu ilâve etmiştir.

EN SON DAKİKA

İngilterede yeni bir seferberlik kanunu

Londra, 22 (Radyo, saat 18) — Avam kamerasının bugünkü toplantısında, halkın mülkiyeti üzerindeki kanun müzakere ve kabul edilmiştir. Bu kanuna göre, harbin devamı, umumî emniyet ve asayişin temini, vatan müdafası için, halkın bütün malı, icabında, kralın emri altına alımlıdır. Bu kanun bir seferberlik kanununun tabii ahhkâmını ihtiva etmektedir.

Kanunun müzakeresi esnasında, işçi partisi lideri ve nazır Mister Atli izahatta bulunmuş ve devletin istediği bu fedakârlığa halkın memnuniyeti razı olacağını söylemiştir. Sandalyesiz nazır olan diğer işçi lideri Grinvud da kanunu tasvib eder şekilde söz söylemiştir. Atli beyanattında, halkın bu karardan dolayı telâşa kapılmamasını, alman tedbirlerin milletin selâmeti ve umurun menfaati için itihaz edilmiş olduğunu, herkesin mal ve mülkünü, hattâ şahsının devlet tarafından kontrolünü, bugünkü vaziyet içinde, pek tabii ve zaruri olacağını işaret etmiştir.

Kanun, avam kamerasının tam ittifakı ile kabul edilmiş ve bu ahhkâmın tatbikına derhal geçilmiştir.

Kambrada şiddetli muharebeler devam ediyor

Londra, 22 (Radyo, saat 18) — Harb vaziyeti hakkında resmî tebliğlerden başka mühim bir malumat almamamıştır. Fransız tebliğine göre, Aras ve elvari Almanların geri almış ve şehir düşman kuvvetleri altında yalnız 24 saat kalmıştır.

Diğer taraftan, Almanlar, kuvvetlerinin Mang sahillerine yaklaştıklarını bildirmekteyseler de bu haberi teyit eder malumat almamamıştır. Muharebe Kambrada havzasında şiddetle devam etmektedir. Dün gece Aras'ın ve Amien'in yanmakta olduğu bildirilmiştir.

Reyno Veygand'la görüştü

Londra, 22 (Radyo, saat 18) — Fransız Başvekili Reno ile millete hitaben bir nutuk vererek, başkumandan Veygand ile görüştüğünü ve kendisinin zafer hususunda büyük bir itimadı olduğunu söylemiş ve halkı telâş etmemeye, yerlerinde kalarak vazifelerine devam davet etmiştir.

İngiliz İtalyan temasları

Londra, 22 (Radyo, Saat 18) — İngiliz - İtalyan ticaret komisyonu reisi Romaya giderek, kontrol işlerinde çıkan müşkülâtı hal hususunda temaslara başlamıştır.

Kont Çiyano Arnavutlukta

Roma, 22 (A.A.) — İtalyan - Alman ittifakı misakının imzasının birinci yıldönümü münasebetile İtalya Kralı, Feld Mareşal Göringe Annonciade nişanını ihda etmiştir. Nişan, mareşale Almanyadaki İtalyan sefiri Afieri tarafından tevdi edilmiştir.

Roma, 22 (Hususî) — İtalya Hariciye Nazırı Kont Çiyano, dün gece yarısından sonra, Arnavutluğa müteveccihen Romadan Brendiziye hareket etmiş, istasyonda yüksek faşist erkânı tarafından uğurlanmıştır. Nazır Brendiziden Garibaldi kruvazörüne binmiş ve Draça gitmiştir.

Amerika 10 bin tayaraceler hazırlıyor

Vaşington, 22 (A.A.) — Mebusan ve ayan meclisleri bahriye encümenleri, Ruzvelt ve bahri erkân ile görüşükten sonra bir kanun lâyihası tevdi etmişlerdir. Bu lâyhada 10.000 tayaraceler ve 16.000 pilotan mürekkep bir hava kuvveti vücuda getirilmesi derps edilmiştir.

Bu plânı tahakkuk ettirmek için 100 milyon dolara ihtiyaç vardır. Bu meblâğ Ruzveltin 1.182 milyon dolar miktardaki fevkalâde millî müdafa programında da donanmaya tahsis edilmiş olan 250 milyon dolardan tıcaz edilecektir.

Vels Fransız ve İngiliz sefirleriyle görüştü

Vaşington, 22 (A.A.) — Vels, Avrıpın vaziyeti hakkında, İngiliz ve Fransız sefirleriyle görüşmüştür.

Çocuk elbiseleri

Yazda sayılırız. Yalnız kendi tuvaletinizi yenilemekle kalmayınız. M'ni minilerini de yazın güzel, sıcak günleri için süsleme hazırlayınız. Temiz, sık ve güzel giymiş bir küçük yavru kadar görülmesi gönlü açan, yüreği ferahlatan ne vardır.

Hele şimdi hâdiselerin bütün sınırları bozduğu, neşeyi kaçırdığı, herkesi abus ve asabi yaptığı ve bunun için de saatleri uzattığı bu günlerde küçükler için hazırlanan bu elbiselerin size de vakit geçirtmek gibi bir fazileti de olursa o zaman bu işle meşgul olmak iki bakımdan bir mecburiyet olur.

Size tavsiye ederiz. Bunu nazarı itibara alarak çocuklarınıza bu yaz için hazırladığımız elbiseleri

işlemlerle süsleyiniz. Elişi asabı çok dindendir. Başa sükûnet verir ve insanı avundurur.

İşte size dört model :

- 1 - Beyaz keten üstüne tek renkle broderi anglej ve ajurla işlenmiş elbise yedi yaşına kadar olan kız çocuklarına pek yakışacaktır.
- 2 - Beyaz keten üstüne renkli çiçek motiflerle işlenmiştir. Elekle-ri fisto işlemelidir.
- 3 - İçinden beyaz gömlek giyilen renkli ketenden atkılı ve serpmeye çiçek işlemeli bir önlük.
- 4 - Göğsüne fantazi bir motif işlenmiş güzel bir erkek çocuğu elbisesi, kendisi renkli ketendendir. Yakası ve kol kapaıkları beyaz nansuktandır.

KIZIL SAÇLI KADIN

5

Dilimize nakleden Muzaffer ESİN

Yalnız Bu delikanlıyı gö-rünce Cananın biraz fazla telâş ettiğini sezer gibi oldum. Hatta gül toplarken eline bir diken batmıştı. Delikanlı, genç ka-dının elini, bu kadar ehemmiyet-siz bir sıyrık için hiç de tabii ol-mayan bir telâş ve endişe ile mu-ayene etti. O vakit Cananın ya-naklarında penbe bir bulut dola-rış gibi oldu, acaba bu renk ak-seden güneşten mi vurmuydu?

Cananın kocası, ve Aliye ile Hikmetin küçük kardeşi olan Davut Topuzoğlu'na gelince, bu adam ne sabah yemeğinde, ne de öğle yemeğinde göründü. Öğle yemeğinde Emine Ana, Davudun Mermerkuyuya gittiğini Bayan Aliyeye söylemişti. Bu etraftaki sarmaya başlayan esrarlı havayı arttıran bir söz oldu. Hele konuş-ma arasında Canandan Mermer-kuyunun evden bir, birbuçuk saat uzakta ve etrafında ne ev, ne bah-çe bulunmayan eski bir kör-kuyu olduğunu öğrenince endişe sem bir kat daha arttı; burası şüpheli yok, her gün gidip görül-meğe değeri olan bir yer değildi.

Öğleye doğru hastama temiz çamaşır getiren Emine Anayı da unutmamalıyım. Bu, uzun boylu, inanılmaz kadar zayıf, başın-da bir topuz halinde toplanmış saçları adamaklı kırışmış bir kadındır. İnsana gözlerle değil de adeta ağzıyla bakıyor gibi ko-nuşurken ağzını gözleriyle dike-yor. Bu sağrıktan alışılmış bir huy olacak. Bazen mütemadiyen ellerini birbirine sürüyor, bazen ise ellerin kımlıdatmıyor bile.

Bahaya nasıl olduğunu sordu, bütün sağırlar gibi manasız bir sesi var? Baha "iyiyim" diye haykırdığı vakit kadın başını salladı, bana garip garip baktı ve çıkıp gitti.

Öğle yemeğinden sonra doktor da uğradı. Bahanan bugün güzel liği hiç de üstünde değildi. Bilâ-kis derin bir sükût içerisinde dal-gın durdu. Ben de bütün ikindi vaktini balkon üzerinde uzana-rak geçirdim.

Hikmet akşam yemeğinden son-ra kısa bir müddet odada görün-dü. Saat dokuz buçukta yağmur yağmağa başladı, ve saat onda hastanın uyuması için hazırlık-lara başladım; arzusu üzerine ka-pıyı arkadan kilitledim. Ve yanı-başındaki geşlonga uzandım. Has-ta buna itiraz etti. Gece uyanık durmama lüzum olmadığını, pi-tişik oda da istirahat edebileceği-mi söyledi.

Meslekte geçirdiğim uzun se-neler, beni hastaların acıplığına

alıştırmıştı. Binaenaleyh, bitişik odada, mümkün olduğu kadar, rahat bir şekilde ve geniş kana-peye uzandım. Yatmadan evvel gerek odalarda, gerekse banyo salonundaki bütün ışıkları söndürmüştüm. Hasta tamamiyle u-yumuş görünüyordu. Gündüz bi-le çok sessiz olan yuva, bu ıssız gecede tamamiyle sessizlik içine gömülmüştü. Adeta iğide nefes alan kimse yokmuş gibi bir ses-sizlik.

Balkonun penceresi ardına kadar açıldı; yağmurun hafif gü-rültüsü işitiyor, güllerin tatlı kokusu odayı dolduruyordu. Yarı karanlık içerisinde pencerenin çerçevesi biraz daha aydınlık bir mustatili çiziyor. Yakın bir oluk yeknesak bir gürültüyle boğanı-yor. Çok tatlı uyunacak bir gece.

Fakat uyuyamıyorum... Döndüm, tekrar döndüm, baş-lığımı çıkardım ve saçlarımı göz-düm. Fakat başımın altındaki yastık bana çok sert geliyor, üşür gibi oldum, ve ayaklarımın ucun-daki örtüyü hafifçe üzerime doğ-ru çektim; Fakat bu sıcak bana tahammül edilemez gibi geldi, ör-tüyü uzaklara, ta odanın bir kö-şesine fırlattım. Susadım, hasta-yı uyandırmamak için bin bir ih-tiyatla banyo salonuna kadar gi-derek bir bardak su içtim; Su so-ğuktu, fakat içimi serinletme-di. Hiç birşey düşünmeğe ça-baladım; yüze kadar saydım, ak-rabalarımın isimlerini ve meziyet-lerini düşündüm. Fakat bu manas-ız işlerden hiç birisi uykumu ge-tirmedi. Hazır bulunduğum ame-liyatların nasıl yapıldığını hatırladım. Yavaş yavaş üzerime tat-lı bir ağırlık çökmeğe başladı, bu sırada bir saat çaldı, birdenbire sıçradım; pencereye doğru bak-tım ve yağmurun gürültüsünü dinledim.

Yavaş yavaş balkon pencere-sinin artık eskisi kadar muntazam bir mustatili teşkil etmediğini far-keder gibi oldum. Hiç bir gürül-tü işitemiştim halbuki önumde bir gölge çizilmeğe başlamıştı.

İleriye doğru eğilerek oturdum, gözümü ve kulaklarımı dört aç-tım. Gölge bana kımlıdanıyor gibi geldi ve hafif bir sürtünme sesi işittim: Balkonda birisi vardı ve sessizce odaya girmeye çabala-yordu.

Birdenbire Bahanan söyledi-le-rini hatırladım. Bu suretle gizli-ce odaya girmek isteyen kimdi? Kalbim çılgıncasına vuruyordu. Gölgenin bu kalp çarpıntılarını işittiğinden adeta emindim. Ko-ridora açılan kapı benden çok u-zak ve kilitliydi. Haykırsam, se-simi evdekilere işittirmeğe imkân bulamadan evvel susturulacağım muhakkak.. Fakat böyle hareket-siz ve sessiz durmakta hastamı ölümle karşı karşıya bırakmak demek değil midir?

Pencereden doğru yeni bir ses geldi, sonra bir sessizlik. Bu ses-sizlik içerisinde gül kokuları her vaktikinden daha bunaltıcı.

İşte bu sırada masanın üzerin-de duran tunc bir vazoyu devir-dim..

Bu hareketi mahsus yapmış-tım, gözlerim pencerenin gölge-si üzerinde dikilmiş, titreye titre-ye yerimden kalkmağa çabala-yordum. Masayı tutmak istiyen ellerim tunc vazoya takıldı ve vazo sağır bir gürültüyle yumu-şak halde üzerine düştü. Balkon-dan kayarak inen birisinin çıkar-dığı sesi işittim. Gölge kaybol-muştu.

Ne var, ne oluyor? Hastam uyanmış olacaktı. Heyecandan titreyen bir sesle: — Hiç, dedim, bir şey yok. — Bu gürültü neydi.. Hastanın sesi bu defa daha a-çıkta.

— Işık yakınız diyorum, bu gürültü neydi.

Hastabakıcılık vazifem korku-mu yendi. Sakin bir sesle: — Bir şey değil, dedim. Yanlışlıkla vazoya çarptım. Vazo düş-tü. Başka birşey değil..

— Ya öyle mi?

Bir lâhza sonra daha ziyade inanmış bir sesle: — Doğru mu söylüyorsunuz, dedi.

Her halde gördüklerimin ve duyduklarımın bir hayal olmadı-ğından emindim. Fakat hastada bir endişe uyandırmamak için bir müddet kalktım. Pencereye doğru yürüyecek ve uzaklaşan ayak seslerini dinliyecek yerde odayı hafifçe aydınlatacak bir ge-cedaki hafifçe aydınlatacak elek-trik düğmesine doğru yollandım.

(Devamı var)

BITTİ

Hikâye

(Dünlü sayıdan devam)

Kadın bir dakika için kitaptan ayırdığı güzel gözlerini bu manasız sualden si-nirlendiğini ifade edecek bir tarzda yine indirdi.

— E bakalım mini mini mektepli, se-ninle karşı karşıyayız. Nereye gidiyor-sunuz?

— Ankaraya.

— Deme.. Tesadüf bu kadar olur, ben de Ankaraya gidiyorum, ne iyi. İşte bu hoşuma gitti doğrusu.

— ..

— Sen hikâye dinlemesini sever mi-sin, hikâye? Baştan geçen şeyler anlat-lırsa tadına doyum olmaz. Ben de bu de-diklerinden o kadar çok vardır ki sayısını ben bile bilmem. Bak dikkatli dinle işte birini anlatıyorum:

— Evvelki sene İstanbuldayken bir kadın bana tutuldu. Ama nasıl deli divane oluyordu, benim için hatun.. Derken gü-nün birinde kocası bunu habereledi, efendime söyleyeyim, benim evime geldi ve üzerine hücum etti. Halbuki ben o vakit-lar İzmirde bir gemsiyecinin kızına ni-şanlıydım. Vaizyetimi soğukkanlılıkla mu-hâkeme ettim. Bu adamla yapacağım kav-ganın aleyhime netice vermesi ihtimali ve bundan o biçarenin müteessir olacağını düşünerek büyük bir ferağatle ortadan çekildim. Nasıl mı, pencereden sokağa at-lamak suretile, beni öldürmeye gelen ser-sem yukarıdan bana baka kalmıştı. He-men tabanları kaldırdım ve gidip bir polis çağırdım. Benim yerimde sen olsaydın başka türlü hareket edebilir miydin?

— Efendi, bu yaştaki bir çocuğa böyle münasebetsiz şeyler anlatmağa sıklıyıyor musunuz?

Bu sözü başını kitabımdan kaldıran güzel yolcu söylüyordu, Rifki içinden: — E.. Hasbeyi nihayet söyletebildim diye düşündü bundan sonrası artık kolay.

Üç yolcu da on dakika kadar sustular.

Nihayet söze yine çocuk başladı:

— Karnım acıktı, Tren acaba yakın-larda duracak mı?

EKSPRESLER DONJUAN'I

— Karnım mı acıktı. Hiç merak etme, sen. Neredeyse duracağız. Ben sana iste-diğin kadar simit alırım. Simit sever mi-sin, çocuğum. İyisi iyi olur. Söyle baka-yım, Anneni seviyor musun? Seviyorsun değil mi, çok mu? Aferin sana.. Sevmeli-sin, sevmeli.. Böyle anne sevilmeyen mi?

Tren durduktan sonra Rifki çocuğu istasyona indirdi. Büyük bir adamdan da-ha çok yiven çocuğun karnını tika basa doyurdu.

Çocuk yanakları bir boru üfleliyormuş gibi şişkin on dördüncü simidi bitirmeğe uğraşırken karşısında duran Rifki:

— Biliyor musun dedi, ne kadar sık ve güzel bir annen var. Hani seninle bah-se girişirim ki o her adamı kendisine mef-tün edebilir. Sen ne dersin, ha?

Çocuk cevap vermek için ;eçecek müddet zarfında yarım simit yese daha karlı çıkacağını düşünmüş olacak ki sustu.

Vagonlarına döndükleri zaman güzel yolcuyla bir battaniyenin altında uyur buldular. Rifkinin buna oldukça canı sı-kıldı, Alındaki terleri silerken:

— Aksilik böyle olur diye söylendi. Ne fena! İş yarına kalıyor. Fakat kadın-çağın hakkı da yok değil hani, öyle ya çocuğunu namuslu, bir adama teslim etti, niçin uyumasın, yarın, sabah olsun hiç şüphesiz gülerken teşekkür edecektir. Ço-cuğu için bu kadar para sarfettim.

Rifki bunu düşünerek can sıkıntısını unuttu. Oturduğu yerde uykuya hazırla-nan çocuğa seslendi:

— He delikanlı, keyfine bak.. Yat ra-hatça uyu. Bacaklarını uzat bana doğru. Hayır canım efendim ben öyle istiyorum. Korkma rahatsız etmezsin beni. Haydi sı-kılma, ne yapalım pantolonumu ben yarın sabah benzinle temizlerim, hah şöyle.. Ge-cen hayırlı olsun küçük çapkın!..

Mektepli ayaklarını Rifkinin dizleri ü-zerine koyarak uzandı ve derakip gözleri-ni kapadı. Ancak biraz evvelki on dört

çöregün tesirle sıkıntılı rüyalar görmeğe başlamış olacak ki ikide bir bacaklarından birisini yaaşka kaldırıyor ve Rifki'ye deh-şetli bir tekme atıyordu.

Rifki ertesi sabah gözlerini açtığı za-man tren yeni bir istasyona henüz varmış-tı. Güzel yolcu yerinde değildi. Çantasını almış ve meydana çıkmıştı. Meşhur komisyoneru doğruldu. Hâlâ horul horul uyuyan çocuğun bacaklarını dizleri üstün-den kaldırarak ayağa kalktı. Pencereye koştu. Kadın dışarıdaydı. Küçük bavulu elinde birisini bekliyormuş gibi etrafına bakınıyordu.

— Haydi.. Ta.. Ma.. M!.

Tren düdüğüni öttürdü. Arkasında-ki vagonları hafifçe ileri geri sarstı. Te-kerlekler yavaş yavaş harekete başladı.

— Hanımefendi, hoş hanımefendi. Ne duruyorsunuz. Size söylüyorum canım i-şitmiyor musunuz? Kalkıyoruz. Burada kalacaksınız. Ha.. Nim.. Efendi. Kon-doktor efendi durdurt Allahın seversen şu treni, görmüyor musun canım dışarıda yolcu kaldı.

Rifki birdenbire kanapenin üstünde uyuyan çocuğu hatırladı. Başını tekrar pencereden dışarı uzatarak haykırdı:

— Hanım çocuğunuzu unuttunuz bu-rada, çocuğunuzu.

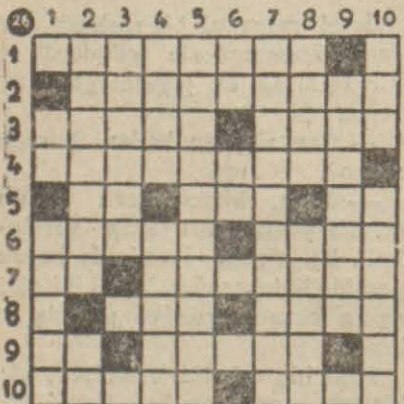
Tren istasyondan ayrılmaya başlamış-tı. Kadın Rifkinin bu feryadına arkasını dönmele mukabele etti.

— Hey bana bak küçük.. Aç gözlerini. Ne uykucu şeymişsin sen. Sana söylüy-o-rum. Burada bıraktı. E. arala şu gözlerini be..

Homurdana homurdana doğrulan ço-cuk omuzlarını Rifkinin kocaman ellerin-den kurtardıktan sonra cevap verdi:

— Ne annesi, rüya mı görüyorsunuz.. Be-nim annem Ankarada. Hem haydi bana bir şeyler bul. Karnım acıktı. Yine yakın-da duracak mıyız, dersin?

— ..

Günlük bulmaca

Soldan sağa:

- 1 — Hesap işleriyle meşgul olan
- 2 — İcara verilecek hane.
- 3 — Şerik . Çin porseleni.
- 4 — Sallayarak karıştırmak.
- 5 — Ye-mekten emir - Tersli su geçirmiyen topraktır - İhmalin başı.
- 6 — Ter-si hamamdaki su teknesidir - Tersli devadır.
- 7 — Tersli asmaktan emir - Eski zaman on parası.
- 8 — Ses çıkar-ma - İplik yumağı.
- 9 — Fethet - Anası ve babası başka cinsten olan.
- 10 — Borç mukabili bırakılan eme-net - Büyük anne.

Yukardan aşağı:

- 1 — Başına "K" gelirse kuzu-nun babası olur - Elbise içine ko-nan bez.
- 2 — Polonya hududun-daki Rus arazisi - Soğuna "K" ge-lirse Moravya ve Bohemya ahal-i-sinden olur.
- 3 — Almanların Füh-leri.
- 4 — Tersli siyahıdır - Hususi değil.
- 5 — Berber.
- 6 — Bira içe-miz - Sifat edatı.
- 7 — Teshiri si-lâh eden.
- 8 — Ziraat işlerinden - Başına "P" gelirse bir nevi hafif tatlı olur.
- 9 — Aptallık.
- 10 — Ba-gma "Ç" gelirse mih olur - Geçmiş anlatma.

25 No. lu bulmacamızın halli:

Soldan sağa:

- 1 — Küçük, Yaga, 2 — Otomo-bil, 3 — Yürek, Vale, 4 — Lamah Kil, 5 — Cep, Rıyazi, 6 — İm, Ac, Ad, 7 — Vehham, Ata, 8 — Akim, İbret, 9 — Zaid, 10 — Azak deni-mi.